

Dieseler.

Alisfive even den burgemeester van Dieseler old 1er febr.
1896 Am 3 aan den procureur-generaal, — in verband met
een schrijven van den procureur-generaal, old 3 febr. Am 1892
over handelingen van dien burgemeester bij een bekwaam
wegens jachtbeleid, — De burgemeester van Dijck werd
nld. bekend; twee daagen later liet ^{hem} den beweerdenden veld-
wachter verbaaliseren, omdat deze vergaten had zijn berijp
van verandering van woonplaats op het gemeentehuis te Dieseler
in te leveren. In geen jaren, minstens in geen 5 jaren,
was deswege in Dieseler een proces-verbaal opgemaakt.
Toen van Dijck door den veldwachter bekend werd, zeide
hij, dat hij hem, veldwachter, ook wel zou krijgen; en hij
had voord!

Den 18^e den Augustus 1899 bezochte ik deze gemeente; ik reed
van Tilburg over Moergestel naar Oirschot, alwaar ik ontstond
in de herberg van Somers; van daar over de Baasderhaeff ^{over}
Nieldebeek naar Dieseler; en vervolgens over Gilvarenbach
terug naar Tilburg. —

Op het raadhuus vond ik den burgemeester met den welhouder
v. Doornkaat, de welhouder Evers was ziek. — Een hen sprak
ik vooral over de eigendommen van de gemeente. Van den
burgemeester vernam ik, dat, wen in 1846 de aardappelsziekte
begon, men te Dieseler vreesde, dat de menschen van honger zouden
sterven. Men ging een geldlening aan, om in hun nood te
kunnen voorzien met eten en broden hewen men hen te helpen.
Een liet hen hun eruit en broden verdienen, door hen te
laten werken in de gemeentehuise. Wat was het begin van
de ontginning der Heide tot mastbosch; daardoor kwam er
sich de roem van het totaal misbruiken der aardappelsziekte,
leek goede voorh, alsoch de gemeente in het bezit kwam van
vele uitgestrekte mastboschen. —

Over het algemeen komt er ges. mijshout in de mast, en
blijft het maar brandhout; door dat Tilburg zo dichtbij ligt,
Dwingt doch brandhout veel gedropt. Een grote bron van inkem-
sten zijn de plaggen, welke onder de mast geslagen worden: als
een bosch zal gehakt worden, verloopt men bij een paar de voor-

Driesfes.

de plaatgoed, ^{om te bewaren te mieten} die opbrengst daarvan bestaat dan gewoon.
Lijf + f. 20 de "lopes" = f. 20 de fl. A.

Voor ± vijfjarig jaar had de wader van den legenwooldigen hooi, gemeester, die destijds ook burgemeester van Driesfes was, aldus in overleg met den ouderen de la Court een vlaemicide aangelegd, waarvoor men het water uit de Reusel trok. Die proef is mislukt; het bedoelde stuk grond is op het oogenblik heel goed weiland, maar vlaemicide is het niet meer! ~~Daarom~~ Hie behoeft echter niet meer aan de gemeente. — In de bewerking van die weide liggen enige fl. A. grond, welke, volgens ^{de} des beschrijvingen van de Kleide Maatschappij, uitsluitend voor vlaemicide geschikt zouden zijn, men kan de aannemelijkheden van voor 50 jaren gebruiken om het water uit de Reusel te trekken; de gemeenteraad liet bij wijze van proef een fl. A. tot vlaemicide aangelegd, maar het zich niet leek aanzien, dat de zaale reeds niet slagen en zullen dus de overige fl. A. niet aangelegd worden. Eben gaafcheler dat, dat het mogelijk was, dat de beurtengevocht droog zouw ovaal ^{daarop}, dat de nieuwe aangelegde weide in geen betrekking verkeerde.

Op mijne audiencie verscheen de pastoor met zijn kapelaan. Die pastoor heet van Tersel en is een broeder van den burgemeester van Oldenhout; met zijn grote vermogen mocht hij, volgens hem, gemeester van Driesfes, buitengewoon veel goed doen. — Er zat in Driesfes niemand zijm, hoe arm ook, die niet zijn eigen varken slacht, — en zulks vooral dankt de mildaderigheid van den pastoor.

Hie merkt den secretarie liek bij mijn bezuch aan Driesfes in 1895 nog al te weerschen over; daen ik na ging of men was begenoegd gekomen aan de opmerkingen, den dijds door mij gemaakt. Bleek heb, doch zulcs veelal niet die herval was! Hie gaf daerop aan den secretaris een formele standje. — De secretaris is levens brievenwaarden; toen ik hem vroeg, wat hij daaraan verdiende, antwoordde hij, dat zulcs geen nadruk had, dat hie hoogstens f. 260.— bedroeg; hie gaf hem daarop te kennen, dat ih f. 260.— een groot bedrag was. — De secretaris woude in huise van zijn oom, den angehuwden burgemeester, hij heeft zijn eigen dogcart en paard, en wacht zich een heel sleep. —

Ten 3 junij 1895 kwam ik weer in Driesfes; ik red van

Driesfes.

Tilburg naar Blaarenbeek en van daar naar Driesfes; daen ^{keerde} ik langs denzelfden weg naar den Basile temtg.

Redelijkhed van bewelling loek niet te menschen over: geen gedwongen bewijzen; geen onmiddelle geboeten.

Nijde landelijke raadsverhitting behoeft er niet opstand te worden; men verbrouwt, doch hie in 1903 ook weer zonder stemming zal aflopen. De burgemeester woont 5 minuten buiten de kerk van hie dags; de wethouders van Dommelen van Horren wonen in de kerk; van de 14 overige raadsleden wonen en nog twee in de kerk, een, v.d.s., te Haarslech, en een, Verhaam, te Groot Blaaghorst.

Van B. en W. vernam ik, doch padaor van Terrel aangeleid is, en als ^{die} 2 oordening werd opgenoemd door den burgemeester, afkantig niet beweerd, ruim 20 jaren kapelaan was in Tilburg; ik informeerde den burgemeester niet, hij was op reis naar Antwerpen; in zijn plaats kwam ter audiencie de kapelaan van Stiel, afkantig van Veghel; deze ziel, hiepoe te bebreuren, doch er een begin van kinderlijf kwam in Driesfes, er was nog niets dan een signalfabriekje, waaron 6 menschen werken, en doch was de invloed ^{daarop} der bewelling reeds merkbaar.

De vlaemicide, in 1894 aangelegd, gaf in 1902 voor het eerst een redelijch product; de weide ^{is} fl. A. groot; hie was bracht f. 60 op. — In den winter 19 ⁰² ₀₃ heeft men nog 1/2 fl. A. tot vlaemicide aangelegd; hand en klaar, begraven, bereaid, bemest kost die aantijg aan de gemeente f. 550. Was het water niet voortvarend zoog gewest, dan zouden de kosten zeker f. 100 minder bedragen hebben. — Sinds de Kleide Maatschappij in Groot Blaaghorst de grote ontginning van beide velden begon voor de levensverzekeringsmaatschappij "Uitrecht", krijgh men in Driesfes lang op Reusel veel meer water dan vroeger. De Reusel kan al dat water niet snel genoeg afschuiven; van daar, doch men in 19 ⁰² ₀₃ bij den aanleg van die vlaemicide waterberwaar ondervond. Om de gelden, voor den aanleg van de vlaemicide benodigd, te vinden, verbocht men 24 fl. A. biedopvang op de Blaaghorst.

De gemeente zal 950 fl. A. grond benijden; welal beide; 106 fl. A. is niet mast beret.

De toestand van de armenklasse is in Driesfes zeer benedignis. ^{reken van} Hie algemeen armenbestuur heeft nog al eisen fondsen, voor eerst ^{een} uitstaande gelden, en vender de pacht van ^{een} verhuisse, alles en alles te samen een f. 1400 intekenen.

Gebaatin op dervijf woude alleen van de jongens verbeeldt. —

Diesfes.

Ziet liefdehuis te Diesfes dienb reglykenheid voor oude of ziekeledere zusles der orde; daar zullen er nu \pm 15 zijn. Te blosgestel, maar er een grote 100 zijn, kan men ze allen niet meer bergen. Men gaet in Diesfes een nieuw raadhuus bouwen; men hoopt den bouw binnen een maand aan te beslechten; het antwoord zeg er voor een gemeente als Diesfes zeer goed uit.

Secretaris van Dijck was met zijn broeder (Braamstra te Diesfes) en met zijn zuster (gebouwd met van Heugt, den secretaris van Eijndh) en genaam van zijn oom, den oud-burgemeester van Diesfes. Zij bleef in diens huus wonen; in 1902 kende hij met een 2e jonge meisje uit Eindhoven, een dochter van den vinkhouper van Kral.

Den 20 Maart 1904 kwam ik weer in Diesfes; van den Bosch uit had ik eerst Gilvarenbeek bezocht. Via Tilburg keerde ik 's avonds naar den Bosch terug.

Er is veel kneedracht in de gemeente; dit komt voort uit moeilijkheden, door de gebro's van Dijck veroorzaakt. Secretaris van Dijck is ontegenzeggelyk de eerste in de gemeente, want men bijtendis het leven van zijn oom beter zijn plicht had gedaan als secretaris, was hij de crangewesen burgemeester gewest. Zij kan het niet verknappen, dat in 1906 een boer, Glevvel, mense, baer hem werd geplaatst. — In plaats van zich te schikken, zijn gedrag te veranderen en in alles zijn plicht te doen en met de gestelde mochten mede te werken en deze te helpzaam te zijn, doch hij het mogelyk, aan den burgemeester, het af te breken. De burgemeester bedoelde zich, dat de secretaris hem niet wilde behelpzaam zijn in gevallen, waarin de niet iets aan den burgemeester opdraagt. Ik heb den burgemeester gezegd, dat hij volgens de gemeentewet het recht had de hulp van den gemeente secretaris in datgeval te eischen. Van Dijck zucht de oorsaak van zijne vergaarde carrière niet daar waar die te vinden is, nl bij zichzelf. Zij maakt den burgemeester het leven onaangenaam, en slukt de menschen op; in de eerste plaats zijn broer, den braamstra van Dijck, ook het raadslid Vingerhaeds. Deze twee kunnen op audiencie en hadden allerlei klachten en griepen. Ik heb gebracht hen wat te kalmeren, temijt ik later den burge-

Diesfes.

meester en diens wethouder van Horren — de wethouder van Doornmal was niet verschenen — aanspoede, om toch niet in alles gelijk te willen hebben, en wat kon te geven, als het mogelyk was.

De heue fleren van Dijck mochten aan den burgemeester te moeten wijzen, dat zij goede, ^{b.i.} onvoldaende vergunningen hadden om schadelijk gedient te schicken; ik raadde den burgemeester, op dese aangelegenheid bij noader schrijven bij mij terug te komen, wellicht zou dat kunnen bijdragen tot het herstellen tot minder ongewenste verhoudingen in de gemeente.

Als secretaris van Dijck niet door het berit van het huus van zijn oom aan Diesfes gehouden was, zou bij waarschijnlijk al lang van daar zijn weg getrokken.

Het nieuwe Maadhuis is eenenvoudig niet gebouw; het ziet er goed uit, en schijnt daalmalig ingericht. De Kraakhamer was afgeverfd; de secretarie stond nog in de grond verf.

Den 6^{den} April 1911 bezocht ik Diesfes en Blooje en lange liende Ter heen naar Tilburg; verder per rijtuig; 's avonds keerde ik via Tilburg naar den Bosch terug.

Bastvoort heeft een acryleinfabriekje voor pastorie en kerk; hij verkoopt licht aan drie particulieren, en bouwt dan aan gemeente voor vier straatlantarens; in 1910 betaalde Diesfes daarvoor f 74.40, benevens f 20 voor aankopen en bluschen van het licht en voor het schoonhouden van de lantarens.

Men zou graue een kunstweg naar blosgestel hebben, maar dat die niet bestaat; ik heb geraden, om al vast met een fietspad te gaan en 5-6% subidie aan de Provincie te vragen.

Diesfes heeft uitgestrekte bezittingen; sterke oordelen om een kaart te maken van de eigendommen, benevens een register aan te leggen, ten einde alles voor een lotscoplataat dael, uitvoerig opschrijf te kunnen stellen. De maade der gronden gaet sterke vooruit; in 1909 bestaat de Raad, om de gronden, hinkels van den steenweg naar Middelheers, te verkopen, nammen iemand f 45 de H. t. mocht bieden; thans was voor die gronden f 135. geboden, temijt de burgemeester dacht, dat men wel f 165 zou kunnen krijgen.

Men doet moeite om voor restauratie van den bauwvallijen

Diesferr.

gemeentebouw een vijftje subsidie te krijgen, door ambtenaren van Binnelandstallen werden de baten onderzocht; sindsdien hoorden men er niet meer van.

Uit klacht over de capaciteit van de Veurse, na alle ontginningen kan deze het water niet verzetten. Speciaal, dat de bataakken gemeenten zich zouden vereenigen, en een regeling zouden treffen op de manier, als waarop de rivier de Vlaam in orde gemaakt moet.

Dr Scheidelaar is nog steeds gemeente-voorzitter, tot moeilijkheden schijnt dat thans geen aanleiding meer te geven.

Diesferr is een uitstekend ^{Boerengemeente} landbouw-gemeente; er is heel gemiddeld industrie; in het belang van de baten werden vloeiweiden ($5\frac{1}{2}$ bl. A.) en natuureinden ($2\frac{1}{2}$ bl. A.) aangelegd; de resultaten zijn gunstig.

Ten 2^{den} juni 1916 besoekt ik per auto vanuit den Bosch de gemeenten Diesferr en Blooge en Dage Blieke. Sinds de gemeente de waterleidingen onderhoudt, zijn die veel beter in orde dan vroeger, toen de gelanderen moesten wegen. — Diesferr onderhoudt vooral de hoofdwaterleidingen, en dat is de zorg voor de kleinere loopen nog veelal aan de gelanderen over. — In 1914 heeft gemeente de Veurse in de richting van Maerestedt van een groot gedeelte gerealiseerd; de eigenaren, wie gronden werden afgesneden, waren inhouders van Diesferr, en vroegen geen schadeloosstelling. Daardoor kwam daar gronden van vreemde eigendommen, werden bovenmatige prijzen gevraagd, en moest men de verdere normalisering slaken, toen was gekomen dat op \pm 20 minuten van de grens van Maerestedt. —

En vijftal Leeuwische Katholieke gezinnen hebben zich, deels als huurbeieren (3) deels als eigenaren (2) gevestigd op pasontgonnen gronden van Diesferr. De gronden zijn goed met de bevolking op en over, verstaan ^{het} landbouwbedrijf, want dat kan men nog heel wat te leren vallen.

Baatsvor Notten preekt hen, als brame parochianen. — Burgemeester heeft een exploitatieve start van de gemeentelijke bezittingen aangelegd; de daarbij behorende

Diesferr.

de kaarten hangen in de Raadszaal. — De gemeente bezit 579 bl. A. heide; 156 bl. A. dennebosch; 12 bl. A. natuureide; en heeft juist voor Pg 50... 5.37. 70 bl. A. vloeiweiden aangelegd. Als het Wilhelminacanaal daar zal zijn, sollt men waarschijnlijk nog \pm 80 bl. A. natuureiden kunnen aanleggen. — Op het Wilhelmina kanaal wacht ook de aanleg van een hadden weg van Diesferr naar Maerestedt; de aanvoer van de benodigde materialen wordt dan zowel goedkooper. —

Door de hele gemeente bestaan thans fietspaden in alle richtingen.

Baatsvor Notten wil den baten van gemeente overnemen, en vraagt of er kans was op subsidie van het Rijk, wanneer restauratie noodzakelijk mocht zijn. Uit gezegd, dat ik daarop geen antwoord kan geven; dat hangt af van Vervoering en Staten Generaal.

Dr. Wlezemans, een zoon van het schoalhoofd te Willemstad, eveneens wonende aldaar ten huize zijn vaders, is onder de diensten van Dr. Scheidelaar komen slieken, hij praktiseert ook in Diesferr.

Volgens B. en W. doen de fazanten veel schade: a aan het horngras, dat ze zoet plaat loopen, dat het niet meer kan gemaaid worden, en b aan de bauw, die ook erg plaat gelopen wordt.

Ten 20 augustus 1920 kwam ik weer in Diesferr. Ook hier is bomenwoed, evenwel niet zo erg, dat de gemeente reeds tot boete van arbeidersverenigingen moet overgaan.

Uit zee eer gemaakte een hadden weg liepen Baatsvor - Diesferr - Dage Blieke - Blooge Blieke - Bleizen - Maerestedt. Tot den opzichter de Brue werd bereids opgedragen een plan met bestek en beprooving te maken.

Binnenhout hoopt men van Vlaamsche een telefoon te krijgen.

Gemeente heeft \pm 60 bl. A. grond; voor Staatsboschheer valt men niets; die heb den keeren getrokken.

Diesfen.

van het grootste belang te overtuigen van een goede bedrijfsvoerhouding met een behoorlijke bereidwillende beschikking van wat er gedaan wordt; ik vrees dat het weer niet veel zal helpen.

Veel waterschade van de Vreusel; ik heb N. en W. er op attent gemaakt, dat volgens "Grondrij" te huurde de dijk onder het Wilhelminakanaal tot afwateren van het water van de Beerse te weinig capaciteit heeft; N. en W. moeten daarom daan na, hoe het staat met den dijk, die het water van de Vreusel moet afwateren.

Dezenen Diesfen niet zelfstandig zou kunnen blijven bestaan, zodat men het liefst verenigd wordt met Oosterbeek; voor een vereeniging met Hilvarenbeek valt men niets, de mensen daar hebben andere zeden en gewoonten; leven voor een groot deel van de industrie.

De hoofddijk omstreeks 2 al 8% moeten worden, niet tegenstaande Diesfen slechts f 3000.- schuld heeft, en een effeelen bezit van f 15.000 nominaal. —

Er wordt nog veel geklaagd over waterschade door faranten. —

Van de 5 Deensche bieren zijn er drie meer weg; de vierde heeft zijn boerderij nog; de vijfde, Rijk, was eerst huurbaar, is thans op f 1.000. directeur van deelschappij "de Toekomst". — Deze blijft gesplaatst op 460 bl. t. (80 bl. t. moeten nog overgaan worden) waarvan 250 bl. t. eigendom, en 210 bl. t. op lange termijn van gemeente gehuurd. — De ll t. bauw, de een kolaalsche boerderij van f 40.000. — N. en W. zouden niet graarne aandelen in "de Toekomst" hebben. —

Toen "de Vreunder", een van de Deensche bieren, van enkele maanden zijn boerderij van 60 bl. t. publick bracht, ^{steeds} de vegetariërs leid Best er aan met f 45.000. — De Best verklaart toen gedaan te horen, dat die koop niet doorging; hij was bang, dat die vegetariërs ook in Diesfen wonen wou staan te krijgen. — "de Toekomst" heeft baar die 60 bl. t. gekocht.

Diesfen.

Den 13^e Juni 1924 kwam ik over in Diesfen. Moringwood is hier niet gewest; van gemeenteweg behalve niets gedaan te worden. Het Vrijspenarie werden ten minsten gebouwd. — Vroendien zijn thans voldaende woningen in gebruik zonder premie. —

Na de laatste raadsverkiezing werd welhouder van Korren als voorzichtig uitgeworpen omdat men hem te oud vond - 79 jr - en welhouder Lingeroets, omdat men het hem trouwelijk nam, dat hij de melklevering aan de Melkfabriek in Diesfen had gestaakt en melk was gaan leveren in Tilburg. — Welhouder van Korren heeft het zich erg aangebraken; hij heeft geen raadsvergadering meer bijgewoond, en heeft een slotte als Raadslid bedankt.

Secretaris van Dijck kan blijbaar goed met den menigen burgemeester; hij kwam mij zulks met grooten nadruk verbellen.

Ambtenaar ter secretarie is Baron van Blingelandt, een man van 39 jr; hij geniet een gratificatie van f 60. — Een ongelukkige stemper, die 19 jr bij de gemeente administratie is - 14 jr op de secretarie te Egmond, en geen geld heeft om behoorlijke leiding bij zijne studies te behalen. Hij vraag mij plaatsing aan de provinciale griffie, afbenoemt tot burgemeester. Ik kan hem geen hoop geven. Op het Bossche gymnasium bracht hij het tot de 6^e klasse, en moest daer om financiële redenen zijne studie opgeven. Arme man!

Welhouder Krook is voorzitter van de plaatselijke afdeling van den Baerenbond, en voorzitter van de melkfabriek in Diesfen. Een slimme handige baer; u.m.m. een geschikte man.

Er is nog een tweede melkfabriek in Baarschat. Janmer, die beroleerdheid. Er wordt in Diesfen nauwelijks voldaende melk geproduceerd voor één fabriek. —

Diesfen kocht voer voor Korren bij het waterrecht van een watermolen op de Vreusel beschen Baarschat en Diesfen van den eigenaar af voor f 12.50. — Zeer slecht daarmee begrooter goed werk, omdat daar door het waterbezwaar van de Vreusel ter plaatse sterke

Driesferr.

verminderde.

Hun heeft geen bezwaar meer tegen het staatsbosbeheer,
en zou door die instelling gaarne een complex gronden
laken bebosschen. Tevens de slechte financiën van het
Rijk worden geene nieuwe gemeenten maar aangenomen.

De jachthuur op de gemeente gronden brengt f. 530,- op.
De veesel zal in 1924 voor het eerst door het Waterschap

van de Dommel geveegd worden.

Dr Blom uit Hilvarenbeek is gemeente dokter. —

Het drinkwater is slecht.

Electriciteit kan men niet nemen; niet rendabel!

Driesferr.